

**UCHWAŁA NR LII/623/2023
RADY MIEJSKIEJ W TOSZKU**

z dnia 22 lutego 2023 r.

w sprawie rozpatrzenia wniosku z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie sprawdzenia przez Komisję Rewizyjną bądź inną doraźną komisję Rady Miejskiej w Toszku nieprawidłowości związanych z działalnością Sołtysa i Rady Sołeckiej w Pawłowicach

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) w związku z art. 223 § 1, art. 244 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.)

**Rada Miejska w Toszku
uchwala, co następuje:**

§ 1. Uznaje się za bezzasadny w całości wniosek *zanonimizowano* z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie sprawdzenia przez Komisję Rewizyjną bądź inną doraźną komisję Rady Miejskiej w Toszku nieprawidłowości związanych z działalnością Sołtysa i Rady Sołeckiej w Pawłowicach, z przyczyn określonych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej w Toszku do poinformowania wnioskodawcy o sposobie załatwienia wniosku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Toszku

Tadeusz Kobiernik

Załącznik do uchwały Nr LII/623/2023
Rady Miejskiej w Toszku
z dnia 22 lutego 2023 r.

Uzasadnienie

W dniu 24 listopada 2022 r. do Rady Miejskiej w Toszku wpłynął wniosek *zanonimizowano* w sprawie sprawdzenia przez Komisję Rewizyjną lub inną doraźną komisję Rady Miejskiej w Toszku nieprawidłowości związanych z działalnością Sołtysa i Rady Sołeckiej w Pawłowicach.

Stosownie do dyspozycji art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 18b ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) rada gminy rozpatruje skargi na działanie wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli - w tym celu powołuje Komisję Skarg i Wniosków i Petycji.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Toszku na posiedzeniu w dniu 15 grudnia 2022 r. po podjęciu czynności polegających na wstępnym rozpatrzeniu wniosku, dokonała przesłuchania Sołtysa sołectwa Pawłowice, który stawiał się na w/w posiedzeniu komisji. Wnioskodawca pomimo, że nie odebrał zawiadomienia o terminie komisji (zwrot o nadawcy „nie podjęto w terminie”) poinformował telefonicznie o przyczynach jego nieobecności na przedmiotowym posiedzeniu komisji.

Mając na uwadze postanowienia § 36 ust. 4 i 5 Statutu Gminy Toszek stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XL/328/2017 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 listopada 2017 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Toszek (Dz. Urz. Woj. Śl. Z 2017 r. poz. 6521 z późn. zm.), zgodnie z którymi Komisja Rewizyjna działa na podstawie rocznego planu kontroli, który przedstawiany jest Radzie do uchwalenia w pierwszym kwartale każdego roku oraz fakt, iż komisja ta nie może samodzielnie (bez zgody organu stanowiącego) przeprowadzić kontroli nie objętej planem i konieczność zasięgnięcia stanowiska (opinii) Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Toszku odnośnie ewentualnego ujęcia w planie kontroli tej komisji żądań wnioskodawcy niemożliwe stało się rozpoznanie niniejszego wniosku w ustawowym terminie zgodnie z art. 237 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.). W związku z powyższym, zgodnie z rekomendacją Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, na Sesji Rady Miejskiej w Toszku w dniu 22 grudnia 2022 r. została podjęta Uchwała Nr L/583/2022 Rady Miejskiej w Toszku w sprawie przedłużenia terminu rozpatrzenia wniosku z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie sprawdzenia przez Komisję Rewizyjną bądź inną doraźną komisję Rady Miejskiej w Toszku nieprawidłowości związanych z działalnością Sołtysa i Rady Sołeckiej w Pawłowicach do dnia 24 lutego 2023 r.

Z uwagi na żądanie wnioskodawcy polegające na sprawdzeniu (skontrolowaniu) nieprawidłowości związanych z działalnością Sołtysa i Rady Sołeckiej w Pawłowicach w sprawach wskazanych we wniosku przez Komisję Rewizyjną lub inną doraźną komisję Rady Miejskiej w Toszku, w dniu 2 lutego 2023 r. Komisja Rewizyjna przeprowadziła postępowanie wyjaśniające, w którym uczestniczył Sołtys sołectwa Pawłowice oraz pracownicy Urzędu Miejskiego w Toszku jako przedstawiciele organu wykonawczego oraz radca prawny świadczący obsługę prawną urzędu.

Na w/w posiedzeniu Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Toszku podjęto dyskusję (w której brał udział także sołtys) omawiając po kolei każdy podpunkt wniosku z dnia 24 listopada 2022 r. W wyniku w/w dyskusji Komisja Rewizyjna uznała, że:

1) odnosząc się do kwestii zbadania i wyjaśnienia (przez Komisję Rewizyjną lub inną doraźną komisję Rady Miejskiej w Toszku) wątpliwości związanych z zamieszkiwaniem sołtysa oraz jednego z członków Rady Sołeckiej na terenie Pawłowic ustalono, że:

a) zarówno sołtys, jak i członek Rady Sołeckiej obecnie zamieszkują na terenie sołectwa Pawłowice (zgodnie ze złożonym oświadczeniem);

b) żadna komisja rady nie posiada kompetencji, ani uprawnień, ani możliwości (prawnych, organizacyjnych, sprzętowych itp.) do zweryfikowania czyjegoś adresu zamieszkiwania, co więcej warto zwrócić uwagę na różnicę między pojęciem „adres zameldowania” i „adres zamieszkiwania” – są to dwa odmienne pojęcia. Miejsce zamieszkania to określenie obowiązujące w prawie cywilnym - przepisy definiują miejsce zamieszkania jako miejscowość, w której dana osoba przebywa z zamiarem stałego pobytu. Natomiast zameldowanie stanowi kategorię prawa administracyjnego. Odmienność pojęć miejsca zamieszkania oraz miejsca zameldowania wiąże się w szczególności z celami, których realizacji służą. Obowiązek meldunkowy, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1191 z późn. zm.) realizowany jest przez organ wykonawczy danej jednostki samorządu terytorialnego i weryfikacja prawidłowości danych zameldowania (na pobyt stały i czasowy) odbywa się na podstawie i w granicach określonych przepisami praw;

c) w sprawie związanej z rzekomym poświadczeniem nieprawdy przez sołtysa Pawłowic w deklaracji dotyczącej miejsca jego zamieszkania toczy (lub toczyło się) postępowanie sprawdzające przed organem ścigania (sprawa nr Kpy-2511/22/MB wszczęta przez Komisariat Policji w Pyskowicach pod nadzorem Prokuratury Rejonowej Gliwice-Zachód w Gliwicach), o czym poinformował na posiedzeniu Komisji Rewizyjnej sołtys Pawłowic. Jest to organ właściwy do rozpoznania w/w sprawy. Rada gminy nie jest uprawniona do prowadzenia własnych czynności wyjaśniających równocześnie z toczącym się postępowaniem prokuratorskim w tej samej sprawie;

d) zarówno sołtys, jak i członkowie Rady Sołeckiej zostali wybrani przez mieszkańców tej jednostki pomocniczej Gminy Toszek podczas zebrania wiejskiego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż wnioskodawca już wcześniej kierował skargi i petycje w tej samej sprawie, przykładowo w dniu 5 marca 2020 r. do Rady Miejskiej w Toszku wpłynęła petycja w sprawie sprawdzenia całej procedury działalności Rady Sołeckiej w Pawłowicach (w tym także procedury przeprowadzenia wyborów i złożonych oświadczeń). Zgodnie z podjętą wówczas Uchwałą Nr XIX/298/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 maja 2020 r. petycja została uznana za bezzasadną;

2) odnosząc się do kwestii prawidłowości wystawiania faktur przez Gospodarstwo Agroturystyczne w Pawłowicach za wynajem świetlicy na zebrania wiejskie i ustalenia źródła pochodzenia środków finansowych przeznaczonych na ten cel ustalono, że:

a) Gmina Toszek zawarła umowę cywilno-prawną z osobą fizyczną, zgodnie z którą wynajmowane jest pomieszczenie na potrzeby mieszkańców sołectwa Pawłowice (w tym na zebrania wiejskie), a środki finansowe przeznaczone na ten cel pochodzą z Funduszu Sołeckiego, którego dysponentem jest sołectwo. Fundusz Sołecki jest formą budżetu partycypacyjnego, to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. To zebranie wiejskie – czyli mieszkańcy danego sołectwa podejmują decyzje na co mają zostać wykorzystane w/w środki finansowe. Dlatego też, to samym mieszkańcom zależy na tym, aby środki były wydawane w sposób prawidłowy i efektywny. Kwoty dla poszczególnych sołectw przedstawia Burmistrz do 31 lipca poprzedzającego rok, w którym poniesione zostaną wydatki. Kwestie te szczegółowo reguluje ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 301 z późn. zm.);

b) kontrola wydatkowania środków budżetowych Gminy Toszek z Funduszu Sołeckiego dokonywana jest na bieżąco przez odpowiedzialnych merytorycznie pracowników Urzędu Miejskiego w Toszku upoważnionych przez organ wykonawczy danej jednostki samorządu terytorialnego. Warto zaznaczyć, że pracownik Urzędu Miejskiego w Toszku podczas posiedzenia Komisji Rewizyjnej bardzo dokładnie wyjaśnił w/w kwestie związane z wydatkowaniem środków z Funduszu Sołeckiego ze szczególnym uwzględnieniem sołectwa Pawłowice;

c) Gospodarstwo Agroturystyczne w Pawłowicach nie wystawia faktur na Gminę Toszek za wynajem pomieszczenia na zebrania wiejskie, a więc nie ma dokumentów, które można by skontrolować;

d) jednostki pomocnicze gminy prowadzą gospodarkę finansową w ramach środków przeznaczonych na ten cel w budżecie Gminy. Dokonywanie wydatków w ramach w/w środków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień oraz zgodnie z planowanym przeznaczeniem i zakresem działania określonym w statutach jednostek pomocniczych. Każdy wydatek przed jego dokonaniem jest uzgadniany i potwierdzany przez właściwą komórkę organizacyjną tut. Urzędu – wszystkie te czynności kontrolowane są przez organ wykonawczy, który nie stwierdził w tym zakresie jakichkolwiek nieprawidłowości.

3) odnosząc się do kwestii zakresu robót wykonywanych przez pracownika skierowanego do prac społecznie-żytecznych w sołectwie Pawłowice ustalono, że:

a) prace społecznie-żyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej;

b) organizowane są na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w tym w szczególności w oparciu o zasady wnikające z Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. poz. 2447) oraz zawartego na jego podstawie porozumienia i kontrolowane są dodatkowo przez właściwy miejscowo urząd pracy;

c) teren sołectwa stanowi około 350 ha, a prace społecznie-żyteczne trwają od marca do listopada danego roku w wymiarze 40 godzin miesięcznie i dotyczą prac porządkowych, w tym koszenia i usuwania skoszonej trawy, porządkowania terenu wokół przystanków autobusowych, usuwania opadniętych konarów drzew, czyszczenia przepustów itp. Zgodnie z § 6 w/w rozporządzenia gmina została zobligowana do prowadzenia ewidencji tych prac wykonywanych przez osoby uprawnione. Ewidencje potwierdzają wykonanie w/w prac;

4) odnosząc się do kwestii wysokich kosztów eksploatacyjnych kosiarki żyłkowej w sołectwie Pawłowice ustalono, że:

a) w/w sprzęt jest wykorzystywany podczas w/w prac społecznie-żytecznych i ze względu na obszar sołectwa (ok. 350 ha) możliwe jest jego zużycie, co jednak nie podlega kontroli przez organ stanowiący gminy;

b) przedstawione przez pracownika merytorycznego odpowiedzialnego za realizację wydatków związanych z rozliczeniem Funduszu Sołectkiego koszty za lata 2021-2022 związane z używaniem kosiarki żyłkowej w sołectwie Pawłowice nie budzą żadnych wątpliwości uczestniczących w posiedzeniu radnych;

5) odnosząc się do „obowiązki zarządzenia Burmistrza Toszka, w ramach którego sołectwo, które nie posiada świetlicy wiejskiej nie powinno na swoim stanie mieć zgromadzonych środków trwałych” ustalono, że w wykazie aktualnych zarządzeń Burmistrza Toszka nie widnieje zarządzenie, które regulowałoby tę kwestię we wskazany powyżej sposób. Dodatkowo ustalono, że:

a) zgodnie z Zarządzeniem Nr 0050.208.2016 Burmistrza Toszka z dnia 15 września 2016 r. w sprawie zasad gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego będącymi w dyspozycji Urzędu Miejskiego w Toszku i jednostek organizacyjnych Gminy Toszek, składniki rzeczowe majątku ruchomego mogą być przekazywane nieodpłatnie do realizacji zadań statutowych gminy na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego;

b) jeżeli sołectwo nie posiada świetlicy wiejskiej środki trwałe i pozostałe środki trwałe wchodzące w skład majątku ruchomego Gminy Toszek oddane są w użytkowanie jednostce pomocniczej (sołectwu) na podstawie umowy użyczenia. Nad przekazanym sprzętem pieczę (kontrolę) sprawuje sołtys, a nad kontrolą realizacji postanowień umowy – strona umowy (w tym przypadku pieczę nad realizacją umowy sprawuje organ wykonawczy);

c) w przypadku powierzenia mienia komunalnego jednostki pomocnicze korzystają z tego mienia w zakresie określonym w swoim statucie;

6) odnosząc się do kwestii związanej z bezprawnym zaoraniem drogi gminnej ustalono, że niemożliwe jest odniesienie się do postawionego zarzutu ze względu na brak doprecyzowania jaką drogę (nieruchomość) miał na myśli wnioskodawca - on sam nie był w stanie się do tego ustosunkować. Warto jednak zaznaczyć, że w latach wcześniejszych wnioskodawca w dniu 5 marca 2020 r. skierował do radnych petycję w sprawie sprawdzenia działalności Rady Sołeckiej w Pawłowicach, w której była poruszona kwestia zbadania podstawy prawnej zaorania „drogi gminnej”. Jak wówczas ustalono przedmiotowa nieruchomość stanowiła własność Skarbu Państwa - znajduje to odzwierciedlenie w uzasadnieniu do Uchwały XIX/298/2020 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej sprawdzenia procedury działalności Rady Sołeckiej w Pawłowicach (przedmiotowa petycja została wówczas uznana za bezzasadną);

7) odnosząc się do określenia (zweryfikowania) przyczyny braku naprawy ubytków na drodze prywatnej połączonej z drogą gminną przy posesji wnioskodawcy ustalono, że:

a) prace związane z utrzymaniem drogi, jak również jej oznakowania należą wyłącznie do zarządcy drogi, a gmina nie może przeprowadzić remontu tej drogi, bo nie jej jest zarządcą;

b) przedmiotowa kwestia była już wielokrotnie rozpatrywana przez radnych (poprzez rozpatrywanie skargi obecnego wnioskodawcy), dodatkowo sprawa ta została skierowana na drogę sądową, w wyniku której Sąd Rejonowy w Gliwicach w całości oddalił powództwo skarżącego w przedmiotowej sprawie (warto zwrócić uwagę, że wnioskodawca był wówczas stroną postępowania i został poinformowany przez sąd o wyniku postępowania – otrzymał wyrok), a co za tym idzie nie jest to kwestia, która leży w kompetencji rady;

8) odnosząc się do kwestii „ignorowania przez Radę Sołecką uwag w sprawie ustawienia oświetlenia ulicznego w obrębie przepustu drogowego” ustalono:

a) brak możliwości ustalenia dokładnej lokalizacji w/w oświetlenia ulicznego;

b) brak prawnej możliwości ingerowania rady gminy w kompetencje sołtysa, który jest przewodniczącym organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy i posiada autonomię w zakresie podejmowanych czynności posiłkując się opinią rady sołeckiej - ciała doradczego, który wspomaga działalność sołtysa;

c) brak zgłoszeń (skarg/wniosków) innych mieszkańców dotyczących złego oświetlenia w sołectwie;

9) odnosząc się do kwestii braku imprez kulturalnych dla dzieci ustalono, że (jak wskazano powyżej) rada gminy nie posiada uprawnień do ingerowania w decyzje podejmowane przez sołtysa – wybranego przez mieszkańców danej jednostki pomocniczej;

10) odnosząc się do ostatniej kwestii - propozycji organizacji zebrań wiejskich w sąsiednim sołectwie (Ligota Toszecka), ustalono, że przedmiotowa propozycja była tematem rozmów (dyskusji) zainteresowanych mieszkańców na jednym z zebrań wiejskich w sołectwie Pawłowice, podczas którego mieszkańcy jednogłośnie opowiedzieli się przeciwko organizacji zebrań wiejskich w Ligocie Toszeckiej (m.in. ze względu na konieczność dojazdu). Zapoznano się także z informacją o wysokości środków finansowych, które są niezbędne do pokrycia należności za wynajem Sali (świetlicy wiejskiej w Ligocie Toszeckiej) w przypadku skorzystania z przedstawionego przez wnioskodawcę rozwiązania. Generowałyby ono dodatkowe koszty.

Wyjaśnienia Sołtysa sołectwa Pawłowice oraz pracowników Urzędu Miejskiego w Toszku złożone podczas posiedzenia Komisji były jednoznaczne - kwestie poruszane we wniosku nie leżą w kompetencji rady, co więcej w większości są to sprawy, które były lub są weryfikowane przez inne (właściwe) organy - Rada Miejska w Toszku nie jest właściwa, ażeby prowadzić równoległe jakiegokolwiek postępowanie kontrolne. W zakresie pozostałych punktów to, albo są one niedookreślone albo też nie poruszają tematyki, którą Komisja Rewizyjna mogłaby kontrolować, ponieważ są to opisane stany faktyczne, a nie kwestie prawne, które podlegałyby rozstrzygnięciu.

W/w stanowisko Komisji Rewizyjnej znalazło odzwierciedlenie w opinii, którą Komisja Rewizyjna przekazała Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Zgodnie z w/w opinią wniosek z dnia 24 listopada 2022 r. w całości uznano za bezzasadny, tym samym Komisja Rewizyjna odstąpiła od przeprowadzenia kontroli.

Na posiedzeniu w dniu 9 lutego 2023 r. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Toszku ponownie pochyliła się nad przedmiotowym wnioskiem. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż w posiedzeniu tym uczestniczył także zainteresowany wnioskodawca, który miał możliwość zapoznania się z przedłożoną opinią Komisji Rewizyjnej oraz ustosunkowania się do jej treści. W trakcie w/w posiedzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji przeprowadzono ponownie postępowanie wyjaśniające oraz wysłuchano wnioskodawcy, który ustosunkował się do przedłożonej opinii, niejednokrotnie wskazując na sytuacje, które

miały miejsce przed kilkunastoma latami, kiedy pełnił funkcje przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy i obowiązywał wówczas inny stan prawny.

Wobec powyższych wyjaśnień w ocenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji przedmiotowy wniosek o sprawdzenie przez Komisję Rewizyjną bądź inną doraźną komisję Rady Miejskiej w Toszku nieprawidłowości związanych z działalnością Sołtysa i Rady Sołeckiej w Pawłowicach należy uznać za bezzasadny.

W związku z tym, że organy stanowiące jednostki samorządu terytorialnego są organami kolegialnymi, jedyną formą prawną, w której rada gminy może się wypowiedzieć w przedmiocie wniosku jest uchwała.

Mając na uwadze powyższe, podjęcie niniejszej uchwały wydaje się uzasadnione.